

кандидат філологічних наук,
науковий співробітник
Міжнародного інституту освіти,
культури та зв'язків із діаспорою
Національного університету
«Львівська політехніка»

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ УРОКУ НА ТЕМУ «РОБОТА» З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Інтеграція України впродовж останніх десятиліть у світовий простір, з одного боку, та зацікавлення світової спільноти українськими науковими, освітніми, культурними й іншими здобутками – з іншого, активізували іноземних громадян до вивчення української мови. Це, своєю чергою, спонукає лінгводидактів до пошуку нових шляхів удосконалення процесу викладання української мови як іноземної (УМІ). Провідне місце серед традиційних і нових форм організації заняття з мови належить уроку [3, с. 3].

Питання технології уроку УМІ, використання нових методик викладання дисципліни, залучення до навчального процесу рольових і лінгвістичних ігор, медіа-ресурсів тощо неодноразово привертала увагу науковців і педагогів. Їх різноаспектно розкрито в працях Л. Паламар [5], О. Палінської [6], І. Кочан [2], О. Антонів [1], В. Марковської [4], М. Шевченко [2] та ін. Однак у сучасній лінгводидактиці маємо ще недостатньо праць прикладного спрямування, в яких подано комплексні розробки уроків з УМІ.

Мета статті – запропонувати проєкт уроку з УМІ, що охоплює різні взаємопов'язані види мовленнєвої діяльності.

Навчальний матеріал уроку відібраний і підготовлений відповідно до «Стандартизованих вимог до рівнів володіння українською мовою як іноземною А1–С2» (укладачі: Олена Синчак, Данута Мазурик, Галина Бойко, Олександра Антонів), схвалених рішенням колегії Міністерства освіти і науки України (протокол від 22.05.2018 № 5/1-7), і розрахований на студентів, які опановують УМІ на рівні B₂.

Завдання апробовано на заняттях зі студентами XI Міжнародної літньої школи україністики «Крок до України», організованої та проведеної Міжнародним інститутом освіти, культури та зв'язків з діаспорою НУ «Львівська політехніка». Обсяг уроку розрахований на чотири академічні години. Засвоєння матеріалу зробить можливим спілкування студентів у межах тематичної групи «Робота».

Змістове наповнення розроблено із урахуванням необхідності формування не лише мовленнєвої та мовної, а й соціокультурної компетентності студентів, які вивчають УМІ. Структурно урок складається з таких навчальних етапів: актуалізація опорних знань і вмінь, засвоєння знань, формування вмінь і навичок, корекція, підсумки. На цих етапах студенти займаються різними видами мовленнєвої діяльності.

На першому етапі (актуалізація опорних знань і вмінь) необхідно створити навчально-мовленнєву ситуацію, що допоможе студентам пригадати відому для них лексику та фрази в межах теми «Робота». Доцільно запропонувати їм розглянути зображення представників різних професій, зокрема й тих, які стануть популярними в майбутньому (сіті-фермера, кібердівричка та ін.), і відповісти на питання: *Представників яких професій зображено на малюнках (світлинах)? Хто ви за фахом чи ким будете працювати? Як прийшла ідея обрати саме таку професію?*

Наступний етап – читання тексту.

У лабіринті професій

Жодна людина не може чітко відповісти на питання: «Скільки професій є на нашій планеті». Світ професій дуже мінливий. Одні з них виникають зі створенням нових галузей діяльності. Інші зникають внаслідок змін у технологіях, організації праці чи управління. У Національному класифікаторі професій України їх зазначено понад 8000, Міжнародна стандартна класифікація подає 5113 професій та спеціальностей. Які з них найбільш поширені? Які популярні? А які дуже затребувані сьогодні?

Кожен із нас щось любить робити більше, щось – менше, а ще щось ми відмовляємося робити взагалі. Комусь до вподоби ремонтувати техніку, а комусь більше подобається спілкуватися з людьми. Одних цікавить логіка алгоритмів, інші прагнуть відтворити на полотні чи папері, у слові чи музиці образи, які їх оточують, щоб зберегти це для нащадків.

Академік Євген Клімов поділив відомі людству професії на п'ять типів. Учений зважав на те, із чим має справу людина: природою, технікою, знаковою системою, іншими людьми чи художніми образами. До групи «людина-природа» він відніс такі професії, як: біолог, ветеринар, агроном, садівник, пасічник, лісник, геолог, океанолог та ін. До переліку «людина-техніка» потрапили спеціальності: інженер, машиніст, водій, кранівник, слюсар, зварник, електромонтажник, оператор, радіомеханік, столяр, будівельник, спеціаліст із телекомунікацій, складальник комп'ютерів і ін.

Професії, які вимагають роботи з іншими людьми, – це лікар, вчитель, вихователь, психолог, бібліотекар, юрист, поліцейський, журналіст, екскурсовод, диктор, диригент, менеджер, адміністратор, рекламний агент, перукар, візажист, офіціант, продавець, касир тощо. Зі знаковими системами, тобто схемами, цифрами, умовними знаками, формулами, словами, шифрами, кодами, таблицями працюють програміст, статист, бухгалтер, економіст, перекладач, секретар-друкарка, топограф. А художні образи, мистецькі, музичні та літературні твори створюють ювелір, фотограф, актор, письменник, музикант, художник, архітектор, скульптор, різьбяр, дизайнер.

У США поширеною є класифікація за комірцями. Усіх фахівців ділять на три групи: білі комірці, сірі комірці та сині комірці. До першої групи належать ті, хто займається розумовою діяльністю, службовці, чиновники, управлінці, менеджери, інженери. До другої групи – працівники соціальної інфраструктури та сфери обслуговування, а до третьої – робітники, зайняті фізичною працею.

Серед великого переліку професій є й особливо небезпечні. Найчастіше ризикують своїми життям і здоров'ям під час виконання службових обов'язків рятувальники, працівники авіації, альпіністи, правоохоронці, прикордонники, військові тощо. Не дуже безпечними є й спеціальності, які ми часто вважаємо «мирними». Це, наприклад, лікар, таксист, касир супермаркету, офіціант.

Англійський психолог Кевін Даттон склав список найбільш психопатичних і стресових професій. На першому місці серед них – керівник компанії. На другому – адвокат. Третє місце – у теле- та радіожурналістів. Також до першої десятки потрапили хірург, продавець, поліцейський, військовий, кухар, священник.

Ринок праці постійно оновлюється. З'являється багато нових спеціальностей. У XXI столітті популярними стали професії: копірайтер, контент-менеджер, маркетолог, мерчандайзер, промоутер, супервайзер, рекрутер, ріелтор, логіст, девелопер, брокер, веб-дизайнер, SEO-спеціаліст, івент-менеджер, аніматор, медіапланер, коуч тощо.

Професіями майбутнього можуть стати персональний бренд-менеджер, проектувальник роботів, дизайнер віртуальних світів, проектувальник розумних будинків, сіті-фермер, інженер 3D-друку, IT-генетик, дизайнер інтерфейсів, тайм-брокер, шкільний дієтолог і... учитель. Деякі із цих спеціальностей стають потрібними вже сьогодні, а в недалекому майбутньому на них очікує особливий попит.

Учителі майбутнього, наприклад, створюватимуть індивідуальні навчальні програми, враховуючи потреби учнів, які хочуть досягти життєвого успіху.

Тайм-брокер допомагатиме продавати та організовувати час фрілансерів, яких, як прогнозують, із часом ставатиме більше.

Уже сьогодні набирає обертів популярність 3D-друку, тому потрібними на ринку праці будуть і фахівці в цій сфері. Той, кому подобається таке заняття, зможе стати, наприклад, дизайнером одягу та прикрас, які друкують на 3D-принтері.

Професія IT-генетика стане популярною вже в найближчє десятиріччя. Він складатиме індивідуальні плани лікування та запобігатиме хворобам на ранній стадії.

Сіті-фермер розводитиме тварин і вирощуватиме рослини в містах – на дахах будинків і в приміщеннях хмарочосів.

Нещодавно в Україні з'явився свій атлас професій майбутнього, в якому описані види діяльності, що з'являться на ринку праці через декілька років, та університети, в яких можна здобути професію майбутнього.

Часто від юнака чи дівчини можна почути: «Хочу бути програмістом!» А чим займається програміст? Що він має знати та вміти? Важливо мати уявлення про зміст професії.

Найважливіше в житті – вчасно усвідомити своє покликання. Вдалий вибір професії є запорукою того, що в подальшому житті ти отримуватимеш від своєї роботи задоволення. Якщо помилишся, тебе не покидатиме відчуття, що займаєшся не своєю справою. Не даремно ж давньокитайський філософ Конфуцій казав: «Обери собі справу до душі – і ти ніколи не працюватимеш».

http://proforientator.info/?page_id=5988

<https://1plus1.ua/shkola/novyny/10-profesiy-maybutnogo-kim-pracyuvatimut-nashi-diti>

<https://ua.korrespondent.net/business/career/1420313-skladeno-spisok-najbilsh-nebezpechnih-dlya-suspilstva-profesij>

Далі студенти шукають у тексті нові слова, з'ясовують їхні значення та виконують завдання до тексту. Наприклад:

Завдання 1. Заповніть таблицю: впишіть назви професій навпроти пояснень, які їм відповідають.

веб-дизайнер івент-менеджер маркетолог копірайтер коуч рекрутер ріелтор мерчандайзер супервайзер промоутер SEO-спеціаліст логіст девелопер аніматор контент-менеджер брокер медіапланер	
	розробник програмного забезпечення
	фахівець із написання рекламних і презентаційних текстів
	фахівець, який спеціалізується на розвитку уміння досягати поставленої мети
	творча, комунікабельна особистість, яка «запалює» публіку на різних заходах
	відповідальний за продуктивність праці та інші дії невеликої групи співробітників, організатор робіт, які потребують від учасників процесу виконання дій за певною програмою
	працівник, що займається оптимізацією сайту з метою підвищення його позиції в списку сторінок, знайдених пошуковими системами за конкретними запитам
	посередник під час укладання угоди між продавцем і покупцем, страхувальником і страховиком тощо
	спеціаліст із вивчення смаків покупців і просування товару чи послуг
	особа, що займається рекламою товару з метою просування його на ринок
	посередник, що здійснює діяльність на ринку нерухомості
	людина, яка займається організацією і координацією різних свят
	спеціаліст зі складання оптимальних медіапланів рекламних кампаній
	фахівець із просування продукції в роздрібній торгівлі
	спеціаліст зі створення та поширення інформаційного наповнення сайту
	людина, яка на професійній основі здійснює пошук і найм персоналу
	працівник фірми, який організовує доставку товару, розробляє вигідну схему поставок, аналізує ринок транспортних послуг тощо
	фахівець, який займається розробкою дизайну сайтів, банерів, інтернет-листівок, електронних презентацій та ін.

Актуальним під час опрацювання теми «Робота» є вивчення особливостей відмінювання іменників спільного роду, серед яких є багато назв осіб за професією.

Іменники спільного роду

назви людей за рисами характеру та поведінкою	плакса, прибулда, невдаха, причепа, соня, базікало, роззява, свинюка
назви осіб за професією та видом діяльності	керівник, директор, заступник, інженер, доктор, професор, листоноша, менеджер, програміст
українські прізвища на -а	Куляба, Завада, Лопатка
прізвища іншомовного походження	Лопес, Кастро, Руффо

Необхідно звернути увагу студентів на те, що рід таких іменників можливо визначити тільки в реченні, зважаючи на зв'язок з іншими словами: *А дівчина-сиротина у наймах марніє... Заспіває та й загає, що він сиротина... Отакий-то мій Ярема, сирота убогий! (Т. Шевченко).*

Відмінювання іменників спільного роду

Відмінки	Однина	
Н. в.	доцент Ладик-а	бідолах-а Петр-о / Галин-а
Р. в.	доцент-а Ладик-и	бідолах-и Петр-а / Галин-и
Д. в.	доцент-ові Лади(к/ц)-і	бідола(х/с)-і Петр-ові / Галин-і
З. в.	доцент-а Ладик-у	бідолах-у Петр-а / Галин-у
О. в.	доцент-ом Ладик-ою	бідолах-ою Петр-ом / Галин-ою
М. в.	на / у + Д. в.	на / у + Д. в.
К. в.	доцент-е Ладик-о/-а	бідолах-о Петр-е / Галин-о

Відмінки	Множина	
Н. в.	доцент-и Ладик-а та Коляд-а	бідолах-и Петр-о та Галин-а
Р. в.	доцент-ів Ладик-и та Коляд-и	бідолах Петр-а та Галин-и
Д. в.	доцент-ам Лади(к/ц)-і та Коляд-і	бідолах-ам Петр-ові та Галин-і
З. в.	доцент-ів Ладик-у та Коляд-у	Р. в. + Петр-а та Галин-у
О. в.	доцент-ами Ладик-ою та Коляд-ою	бідолах-ами Петр-ом та Галин-ою
М. в.	на / у доцент-ах + Д. в.	на / у бідолах-ах + Д. в.
К. в.	доцент-и Ладик-а та Коляд-а	бідолах-и Петр-е та Галин-о

Акцентуємо на тому, що іменники-назви осіб за професією та видом діяльності відмінюємо за цим зразком, якщо використовуємо їх в офіційно-ділових і наукових текстах. У художніх і розмовно-побутових – як форми чоловічого та жіночого родів: *лікар/лікарка, учитель/учителька, продавець/продавчиня* тощо.

Після ознайомлення із граматичним явищем пропонуємо студентам виконати завдання на закріплення знань.

Завдання 2. Напишіть речення, вибравши правильну форму слів у дужках.

1. Ганнуся (*справжня/справжній*) непосида – і хвилини не може на місці встояти. 2. (*Який/яка*) я роззява: забув надіслати тобі інформаційного листа про конференцію. 3. (*Маленький/маленька*) прибулда – кошеня, яке вчора знайшли біля хвіртки, – потрохи призвичаюється до нових умов. 4. Фронтмен гурту «Океан Ельзи» Святослав Вакарчук – (*вправний/вправна*) шульга: запросто грає на скрипці, баяні та фортепіано лівою рукою. 5. (*Постійний/постійна*) невдаха завжди шукає логічні причини своїх невдач і знаходить виправдання своїй бездіяльності. 6. (*Який/яка*) базіка ця Наталка. Іноді здається, що в неї рот ніколи не закривається.

Завдання 3. Ознайомтеся з оголошенням про перекваліфікацію в центрі зайнятості. Знайдіть у тексті 10 іменників спільного роду і складіть із ними речення.

Наприклад: *Микола – фрілансер, він займається розробкою сайтів. Ірина працює диктором на радіо.*

Зверніть увагу! Пропозиція для безробітних!

Центр зайнятості пропонує курси перенавчання та підвищення кваліфікації!

Перелік пропозицій у регіональних центрах зайнятості широкий: від 40 до 70 різноманітних професій. Подаємо список найбільш популярних спеціальностей у таких галузях:

- Економіка: бухгалтер, аналітик, аудитор та ін.
- Робітничі спеціальності: сантехнік, слюсар, токар, автослюсар, водій виробничого транспорту, машиніст, муляр, шліфувальник, тесляр, маляр та ін.
- Сфера обслуговування: кухар, охоронець, секретар, касир, діловод, перукар, ліфтер, оператор зв'язку та ін.
- Соціальна сфера: соціпрацівник, психолог, вихователь.
- Підприємництво: приватний підприємець.

- IT: веб-дизайнер, системний адміністратор.
- Творчість: ландшафтний дизайнер, фітодизайнер, флорист й ін.
- Менеджмент, логістика: менеджер з продажу, торговий представник, логіст і ін.
- Медицина: медсестра, сестра-доглядальниця.

Увага!

У різних населених пунктах і районах списки відрізняються, зважаючи на особливості місцевого ринку праці та можливості навчальних закладів. Тому точний перелік вам нададуть тільки у вашому центрі зайнятості.

Тривалість курсів – від 1 до 6 місяців. Крім того, є черги в популярні групи підготовки. Першими зараховують претендентів таких категорій:

- особи з інвалідністю;
- безробітні, які перебувають на обліку в центрі зайнятості понад 6 місяців;
- люди, звільнені з роботи;
- звільнені військовослужбовці та їхні дружини;
- громадяни, які шукають перше місце праці, а також не мають професії.

Поспішайте! Радо допоможемо кожному!

Наступний етап – аудіювання. Пропонуємо студентам прослухати текст про давні професії.

Професії Львова, які стали історією

Плинність часу – явище неминуче, навіть для такого старовинного міста, як Львів. Разом із технічним прогресом тут виникають нові професії, які витісняють чи замінюють давніші.

У Львові досі працюють сажотруси, але їх залишилося мало. Із винаходом електрики зникла потреба в роботі ліхтарника і мірошника, листоношу нині часто замінює електронна пошта, а водовоза – водогони.

У місті Лева вже не майструють капелюшків, не виготовляють воску, не чистять взуття на кожному розі та й мандрівні музики вже не ті...

Лько Лемко, відомий дослідник історії міста, письменник та публіцист, вважає, що у Львові не можна говорити про повне зникнення певних професій. Із плином часу вони трансформувалися чи змінили назву. Ось тепер у Львові є начальник обласної поліції, а колись його називали інстигатором. Назва змінилася, проте функції він виконує ті самі.

Якщо поринути в історію, можна простежити, як змінювалося місто, а разом із ним і сфери діяльності львів'ян. Так, колись у самому центрі міста протікала річка Полтва, на якій працювали люди. На цій річці стояло 20 водяних млинів, де мірошники виготовляли борошно. Робота мірошника була дуже поважною та прибутковою.

Серед професій, які відійшли в минуле, є й ліхтарник. Раніше, як розповідає Ілько Лемко, місто освітлювали сальні світильники. Вони були дуже незручні, розбризкували жир, що потрапляв ліхтарникам на одяг. У 1858 році у Львові вперше в Україні запровадили газове освітлення вулиць. Це стало справжньою революцією. Ліхтарник із жердиною ходив вулицями, відкривав віконечка ліхтарів, відкручував вентиль, звідки виходив газ, – і ліхтар спалахував світлом. Останні газові ліхтарі у Львові запалювали на площі Ринок на початку 60-х років ХХ ст., потім їх замінили на електричні.

У «зоні ризику» сьогодні є професія водовоза. Раніше вони забезпечували водою львів'ян, хоча й водогони у місті теж були. Звісно, не можна говорити, що ця професія нині зникла, адже по Львову досі їздять фургончики, якими доставляють питну воду.

Але містяни переважно користуються тою, що тече з крана. Згадка ж про перший львівський водогін сягає 1407 року. Наприкінці 90-х років ХХ ст., під час розкопок у місті знайшли водогін, що безперервно працював 600 років.

Історик і львовознавець Ігор Лильо стверджує, що раніше у Львові мало не на кожному кроці за символічну плату можна було почистити взуття. Тепер цю справу в місті намагається відновити один чоловік, якого інколи можна побачити на вулиці Галицькій.

Також у Львові колись була надзвичайно цікава школа капелюшників та майстерня капелюхів на пл. Ринок. Тепер же в місті продають привезені головні убори.

Немає в сучасному місті Лева й шорників – ремісників, які виготовляли все для запрягання коней. Зникла й потреба у фахівцях, які раніше займалися ремонтом карет – немає що ремонтувати.

Відійшла в минуле професія точильника ножів. Колись вони стояли просто на вулицях, і люди ходили до них, щоб заточити свої ножі, тепер для цього є різні пристосування.

Серед фахів, які зникли, є й мандрівні музиканти, адже змінилася суть цього заняття. Сучасні артисти, звичайно, їздять із концертами Україною та закордонням, але мандрівними музикантами їх вже не назвеш, це вже інша індустрія.

Був раніше у Львові, як згадує Ігор Лильо, і цікавий цех, який називався «білильня». Він тримав монополію на вибілювання тканини.

Також була ще одна професія, яка зараз не має ремісничого характеру. Йдеться про виробників і продавців воску. Виробництво воску контролювало місто. На нього ставили спеціальну печатку, а за спробу підробити карали смертною карою! Тоді віск підробляли, досипаючи мелений горох. Цей цех зник, коли у Львові з'явилися електрика і газ. Свічки залишилися, але стали переважно елементами декору.

Нині на межі зникнення ще одна типова львівська професія – сажотрус. Їх тепер у місті катастрофічно мало. «Я знайомий із двома сажотрусами, можу сказати, що вони дуже непогано заробляють, як на львівські

та й українські умови. Львів – старе місто, для сажотрусів тут є робота. Часом ці люди не встигають бігати від одного об’єкта до іншого. Молодь у сажотруси не йде, а дарма, доброго сажотруса нині важко знайти. У Львові їх менше ніж десять», – ділиться думками львовознавець Ігор Лильо.

Однією з найшановніших у древньому місті була професія ката. Такий статус ці фахівці мали через специфіку роботи. Вона вимагала відповідної психологічної стійкості та фізичних навичок. Окрім цього, львівський кат був ще й головним санітаром міста: відповідав за чистоту вулиць, роботу двірників, відведення нечистот. Сьогодні обов’язки ката перейняли представники пенітенціарної служби, які здійснюють вирок суду. Правда, тепер злочинцям не відрубують руку чи вухо, а тримають під вартою.

<http://www.lvivpost.net/lvivnews/n/22718>

<http://photo-lviv.in.ua/de-u-lvovi-meshkav-kat/>

Щоб перевірити, чи зрозуміли студенти зміст прослуханого, пропонуємо їм виконати наступні завдання:

Завдання 4. Знайдіть і закресліть слова, які ви почули в тексті. Виконавши завдання правильно, дізнаєтеся назву ще однієї професії, що поступово відходить у минуле.

КАПЕЛЮШНИК
ЛЬВОВОЗНАВЕЦЬ
КАТ
САЖОТРУС
ЛІХТАРНИК
ВОДОВОЗЦЕ
Х
ДОСЛІДНИК
КРЕМІСНИК
ПИСЬМЕННИК
ШОРНИК
СУДМУЗИКАНТ
ПРОДАВЕЦЬ
ТЕЛЕФОНІСТ
КАМІРОШНИК
САНІТАР
ІСТОРИК
ДВІРНИК
БІЛИЛЬНЯ
ПОЛТВА

Завдання 5. Відновіть речення.

У Львові досі працюють сажотруси,	листоношу нині часто замінює електронна пошта, а водовоза – водогони
Також у Львові колись була надзвичайно цікава школа капелюшників	і ліхтар спалахував світлом
Серед фахів, які зникли, є й мандрівні музиканти	ремісників, які виготовляли все для запрягання коней
Із винаходом електрики зникла потреба в роботі ліхтарника і мірошника	відповідав за чистоту вулиць, роботу двірників, відведення нечистот
Виробництво воску контролювало місто: на нього ставили спеціальну печатку,	та майстерня капелюхів на пл. Ринок
Окрім цього, львівський кат був ще й головним санітаром міста:	а за спробу підробити – карали смертною карою!
Ліхтарник із жердиною ходив вулицями, відкривав віконечка ліхтарів, відкручував вентиль, звідки виходив газ, –	адже змінилася суть цього заняття
Немає у сучасному місті Лева й шорників –	але їх залишилося мало

На етапі говоріння пропонуємо студентам попрацювати в парах: взяти / дати інтерв’ю про один зі своїх робочих днів.

І на завершення даємо письмове завдання (може бути як домашнє): створити рекламну листівку послуг або продукції власної фірми (громадської організації чи под.).

Отже, запропонований проект уроку є прикладом поєднання в одне ціле взаємопов’язаних видів мовленнєвої діяльності (читання, письма, слухання, говоріння) та може служити макетом для методичних розробок інших, актуальних для опанування УМІ тем. Перспективними та необхідними для подальшого застосування в навчальному процесі вважаємо проекти уроків на теми: «Риси характеру, звички і прагнення», «Культурне дозвілля та відпочинок», «Традиції, звичаї, свята» та ін.

Література:

1. Антонів О. Метод проектів як один із способів активізації вивчення української мови в іншомовній аудиторії. Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2011. Вип. 6. С. 272–276.
2. Кочан І. Нові освітні технології у викладанні української мови як іноземної. Українська мова у світі: зб. матеріалів III міжнар. наук.-практ. конф. 6–7 листопада 2014 р. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. С. 49–60.
3. Кучеренко І.А. Теоретичні і методичні засади сучасного уроку української мови в основній школі: автореф. дис. ... докт. пед. наук: 13.00.02. Херсон, 2015. 44 с.
4. Маковська В. Урок із субтитрами: невикористаний ресурс у практиці викладання української мови як іноземної. Українська мова у світі: зб. матеріалів II міжнар. наук.-практ. конференції, 8–9 листопада 2012 р. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. С. 126–131.
5. Паламар Л.М. Інтегровані заняття з української мови як іноземної. Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2006. Вип.1. С. 53–55.

6. Палінська О. Урок української: принципи оптимізації роботи на занятті з української мови як іноземної. Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2009. Вип. 4. С. 51–58.
7. Шевченко М. Взаємопов'язане навчання видів мовленнєвої діяльності у практичному курсі української мови як іноземної: проект уроку. Українська мова у світі: зб. матеріалів IV міжнар. наук.-практ. конференції, 9–10 листопада 2016 р. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. С. 304–309.

Анотація

**О. ГОРДА. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ УРОКУ НА ТЕМУ «РОБОТА»
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ**

У статті подано проект уроку з української мови як іноземної. Розробка присвячена темі «Робота». У ній комплексно поєднано завдання, спрямовані на розвиток взаємопов'язаних видів мовленнєвої діяльності: читання, письма, слухання, говоріння. Проект розрахований на студентів, які опановують мову на рівні B₂.

Ключові слова: українська мова як іноземна, проект уроку, структура уроку, зміст уроку, види мовленнєвої діяльності.

Анотация

**О. ГОРДА. СТРУКТУРА И СОДЕРЖАНИЕ УРОКА ПО ТЕМЕ «РАБОТА»
ПО УКРАИНСКОМУ ЯЗЫКУ КАК ИНОСТРАННОМУ**

В статье представлен проект урока по украинскому языку как иностранному. Разработка посвящена теме «Работа». В ней комплексно объединены задания, направленные на развитие взаимосвязанных видов речевой деятельности: чтения, письма, слушания, говорения. Проект рассчитан на студентов, осваивающих язык на уровне B₂.

Ключевые слова: украинский язык как иностранный, проект урока, структура урока, содержание урока, виды речевой деятельности.

Summary

**O. HORDA. STRUCTURE AND CONTENT OF THE LESSON
ON THE TOPIC “WORK” IN UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE**

The article offers a project of a lesson in Ukrainian as a foreign language. The project is devoted to the topic “Work”. It integrates tasks aimed at the development of interrelated types of speech activity (reading, writing, listening, speaking). The project is relevant for students who are mastering the language at B₂ level.

Key words: Ukrainian as a foreign language, a project of a lesson, language structure, lesson content, types of speech activity.